

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-utca 24. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. Rábely Miklós könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdmény-, nyilvtér- és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitsor terfoglata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilvtér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A szilpoly.

Három fajtája ismeretes. — Az elsőt ismerik a méhtenyésztő gazdák; a másodikat mindazok, kik egykor-máskor megszorulván, mások segítségét veszik igénybe; míg a harmadik faj a társadalom azon tagjainak képességén, jóakaratu törekvésein, sőt becsületén rágódik, kiket nem vezet önzés, nem vezet hiúság, hanem tisztán a közügyek iránti lelkesedés és munkakedv.

Csak hogy míg az elsőt nem nehéz kiirtani, mert jelenlétét a szorgalmas méhek kaptárjaiban azonnal elárulja, így a gazdát korán figyelmessé teszi pusztító művére: addig a másik kettőt felette nehéz megismerni, mert legtöbbszörre álarozatot visel, s mézben adogatja a mérget annak, kit anyagilag és erkölcsileg tönkre juttatni akar.

Ez utóbbiak egyike az uzsorás, a másika a rágalmozó. — Mindkettő ember, mindkettő okos lény, habár a férfit-alkotó elemek legfőbbje, a jellem, — nem tulajdona egyiknek sem.

Az elsőnek egyik diszpédányáról, kinek üzelmel most tárgyalatnak a budapesti törvényeszkék előtt, hasábotak irnak a lapok. — S ha valaki e tárgyalást, s az ott lejátszott jeleneteket figyelmére méltatta, meggyőződhetett a felől, hogy az 1883. XXV. t. cz. rendelkezései dacára, mily könnyű szerrel játszik ki egyes lelketlen pénzemberek a törvény szellemét, csupán azért, hogy embertársaiknak teljes tönkrejuttatása folytán szaporítsák kincseik számát, lelketlenül vonva ki az utolsó falatot is az éhező családtagok szájából, s mint kovácsolnak ezek maguknak tőkét más ember könnyelműségéből és szorult helyzetéből.

Azonban ezek oly ritkán nyerik el megérdemelt jutalmukat, — dacára a törvény intentionak, s a bíróság lelkiismeretességének, hogy valóban meglepő, ha egyik-másik lépre kerül. — Igen,

mert nem hiányoznak a szélesebbkörű összekötetések, nem hiányoznak a jogi tanácsadók, kik gazdag jutalom fejében őrt állanak a jogtalanság szemétdombjánál, s mielőtt az igazság pallosa sujtathatna, az illető bűnös köllőleg informálva van, s készen van az ügyesen aknázott rókaljuk a menekülésre.

Igy lesz az ember anyagi érdekből szövetséges társ sok oly dologban, melytől más körülmények között undorral fordulna el.

De hiszen „lupus homo homini.“

Azonban ezek közül, habár nagy ritkán, kerül olykor-olykor egy-egy diszpédány a vádlottak padjára, mint a minőben jelenleg a főváros gyönyörködhet.

De ezek működése, bár egyes családokat koldusbotra juttat is, nyomtalanul enyészik el a társadalom tengerében, mert körmei közé csakis egy kis része jut az emberiségnek. E mellett maguk az uzsorások is hovatovább ovatosabbakká válnak, tudva azt, hogy a törvény és bíróság minden fufangjuk dacára is örkődik az egyesek jogai felett, s a kik ezeket megsértik, előbb utóbb elveszik büntetőknek jutalmát; míg a rágalom épen azoknak akarát-erejét lankasztja el, kikre a társadalomnak legnagyobb szüksége van; kikben megvan a kellő képesség, jóakarát, ügybuzgalom, de legszentebb törekvésük hajótörést szenved legtöbbszörre azoknak fellépése folytán, kik előtt a legszentebb jóakarát — hivalkodás, a munkakedv — népszerűség-hajhászat, a tevékenység, érdeklődés a közügyek iránt — öntetszelgés, hivalkodás és semmi más.

Ezeknek a száma pedig mindenütt légio. — Ismertető jele nyájás, hizelgő beszéd szemben, rágalom hát megett; értenek mindenhez, jobban, mint más, de csak ott tesznek valamit, hol legalább is anyagi érdekek úgy parancsolja.

Ezért mondhatjuk a mai társadalmat nagyon, de nagyon is betegnek. — S hogy meggyógyuljon, ezeket kell a közvélemény ítélő széke elé állítani, hogy álaroz nélkül nézhessünk szemök közé.

Azonban erre még i kell. Várni míg ember lesz a földön. —a—

Szabadalmi ügyünk.

A fővárosi napilapok nemrég megkezdték a nálunk kivett szabadalmak statistikájának közlését. Nehány hónapon keresztül, havonként rendszeres jelent meg e kimutatás, mely azonban szabadalmi ügyeink állását oly szomorú színekben tüntette fel és Magyarország szabadalmainak arányai oly törpe számmal szerepeltek a külföldi legkissebb államok szabadalmi mellett, hogy a lapok — meg-unva a saját gyarlóságunknak és hátramaradottságunknak világgá kürtölését — beszüntették a szabadalmi havi statistika közlését.

Pedig nálunk Magyarországon minden harmadik technikus, iparos vagy gyáros egyszersmind „feltaláló“ is. Mindegyiknek van valami találmánya, melyet évekig, sokszor egész életén át hord magánál a nélkül, hogy értékesíteni tudná. Őrzi mint féltett kincsét, nem mutatja senkinek, nehogy valaki utánozza, maga pedig tehetetlen, mert nem csak hogy anyagilag képtelen találmányának forcirozására, de még az utját-módját sem tudja annak, hogy miként lehet az ily találmányt szabadalmaztatni? Hány kitünő eszme, mennyi zseniális gondolat és praktikus oly találmány vész így kárba és kallódik el, mely mesterét talán gazdaggá és híressé tehetne volna?

De meg azok is, akik a szabadalmaztatás módját már ismerik, annyira még sem ismerhetik e rendkívül komplikált eljárást, hogy kérvényükben, de leginkább a melléklendő rajzokban és leírások-

T Á R C Z A.

Hús őszi szél . . .

Hús őszi szél süvölt végig a mezőn,
Most tudtam meg, hogy elhagyott szeretőm.
Oly igazán, olyan forrón szeretem,
S egy szavával tönkre tette életem.

Csalfa leány, ha elhagyta hűtlenül,
Minek élek én e földön egyedül?
— Ha már a te picizny szád is eltagad;
Könyeimbe fulasztom be magamat. Szabó József.

Innen-onnan.

— Csevegés. —

A mult éjszakának egyikén valami gonosz dzsin jelent meg előttem álmomban s minden kigondolható eszközzel kapacitált, hogy vállalkozzam a Miss Leona Däre szerepére, mely szerint a szellemi aerodromon kosárjáról lecsüngő kötetbe kapaszkodva ex alta szemléljem „a földi alacsony helyeket“ és szemléletem eredményét, nagyhirű légutazók módja szerint, a kívánsi közönség előtt közhírré tegyem. — Hiába volt minden ellenetés, a gonosz dzsin nyakamra ült s én kénytelen voltam repülni, mint a hogy repült hajdan Illés próféta a tüzes szekeren, vagy a milyen kénytelen légi utazást tesz a felrobbantott várnak őrsége. — Szörnyen féltem ettől a szédítő mulatságtól és nem is volt alaptalan rettegése, a hogy felszálltam sicher beleütöttem a gömőri várhegybe. Mondok felhangon: rossz omen; ez talán hajdanta a gömőri boszorkányok főkegyesületének gyűlöhelye lehetett. — A hogy ott járkálok gondolkozva, hát csak elcsmbe kerül hasas B. ur a ki veszekedettül bele volt merülve a históriába, s menten ki is sütötte, hogy ott egykor isteni italt termő szőlőtökek diszlettek, hogy maga az igazságos Mátyás király itt hajította végre a potrohos ország-nagyokon, ismeretes gömőri bravourját. Nagyszerű felfedezés! Aranyba kell foglalni a gömőri nép száját, a mely ilyen könnyen felderíti az igazságot a kutató histórikus előtt. — No hiszen elülhetsz már te Putnok! eddig még azt hittük, hogy a te szőlőhegyed dicsekszik a Mátyás lábának és kapjának nyomaival, s ime Sajó-Gömör elragadta tőled a glóriát. — A mondó vagyok, hogy úgy is kell neked, mindig rakonzatlankodol ott a végponton, oldalba akarod rugni

szegény Gömörmegyét; fényeskedni akarsz, mintha bizony nem elég fényes volna utzáidon a hig őszi sár. De meglásd, ha sokáig mozogódozol, nem marad még neked egy babérleveled se, megfosztanak mindentől; akkor aztán megyei decretummal excommunicálunk, mint a hogy VIII-ik Bonifácus pápa cselekedett az ő szentséges követét elpüfölvő Budával (rossz órában legyen mondva!)

Nini, most veszem észre, hogy a sok haszontalan beszéd mián majd le maradok a szellemi omnibuszról, sietnem kell, mert még nagy ut van előttem. — A hogy Jolsva felett lebegek, mondom magamba: már csak benézek ahoz a szépséges kisasszonyhoz, aki a hódosi bíró lányát olyan kívánatos, csókolni való ajakkal vitte fel Budapestre, a minthogy be is néztem, hát uramfia mit látok? Ott ül a nagysám tenger könyözében, végtelenül neki adva magát a búsulásnak. — Hogy is ne! ő neki — aki talán soha egy csirkét meg nem ölt, — most uram bocsá! Illés apát kell meggyilkolni.

Boldogtalan apa! a ki így magadra tudat haragítani ezt az ártatlan teremést, lásd, milyen érzékeny szívé, előbb megsirat, azután öl meg. — Ha nem lennék indiskrét ajánlanám neki, hogy hagyjon fel ezzel a nem neki való, kedélyrázkódató foglalkozással, általában ovakodjék az irás nehéz mesterségétől. Hogy is mondja Kisfaludi Sándor Hymfijében?

Herkulest, ha rokkát pörget,
Nem lehet nem nevtönm.
Minervát, ha fegyvert zörget,
Lehetetlen szeretönm.

Hátha ezt is hozzá tennők?

Lágy, de forró ölelésre
Való csak a nő karja.
Kanalat vegyen kezébe,
Ne a tollat forgassa!

Különben ezen vers faragásáért utólagosan bocsánatot kérek, ha úgy tetszik akár visszavonom, mert nem szeretnők a szép nemmel rossz lábon állani. Csak egy kis bolondság az egész, ámbar, ha igaz az, a mit Borsody Béla most megjelenverseiben mond, mely szerint manapság már „örökéletű a bolondság,“ hát akkor még megérem, hogy bolondságaimért idővel a halhatatlanok közé soroznak.

Ha már egyszer Borsody Béla verseit megemlitem, hát — occasione data — elmondok róla egyetmást, — de az égre kérem valahogy komolyan ne vegye ezt a sok bohóságot, mert magam is eltalálom hinni, hogy mindezek, a miket irok, szörnyű okos dolgok. — Domitiamis császárról jegyezte fel a krónika, hogy unalmában nem tudott egye-

bet csinálni, minthogy a legyeket öldöste, — nehogy eme bohó szerepet kénytelen legyen Borsody Béla is fölvenni, kapja magát és ír költeményeket a mi lelkünk gyönyörköd-tetésére. „Versek,“ ez a czime megjelent kötetének; ez bizony nagyon kommnis valami. Ha engem megkérdezett volna, ezt a hangzatos czimet ajánlom neki: Harasz-tos őszi fuvalmai, nemcsak azért, mivel ezek a szavak legtöbbször fordulnak elő költeményeiben, hanem különösen, mivel nagyon jellemzők a verskötetre, s megfelelők a költeményeken átvonuló borongós hangulatnak. — Valóban e versek bánatos busongása képes sentimentálissá tenni az embert, mint arra élő példa a bíráló vagy ismertető ur, kit már a száraz ajánlás is „egészen megilletett.“ Szegény ember! egész megsajnáltam, hátha még ebből az elérzékenyülésből következtetve, elképzeltem magamnak azt a tragikus állapotot, mikor a költemények olvasása közben görcsösen zokogott. Nem lehetetlen, hogy bekövetkezett ez a katasztrófa nála, mikor oly érzélgős kedélyű. Patvar vigye a versét, engem ugyan ne rikasson, mint a tormagyökér. Van nekem úgy is elég bajom! Eleget szenvedek a tyukszememre. Kezdem hinni, hogy az ismeretes anekdota szerint, Rimaszombat valóban tyukszemképző intézet-tel bír. Ott laktomban igaz! eme fájdalmas kinövések még nem gyötörték, de meglehet, lábujjaimmár ekkor alkalmassá tétettek azoknak befogadására, s eme fogékonyság mellett nem sok kellett ahoz, hogy a tyukszemek rajta kifejlődjenek. — Milyen nagy szerencse, hogy a találmányok korát éljük! ma már akad szer minden testi hiány kipótlására (én istenem! ha a lélek ürességét is ilyen könnyen ki lehetne pótolgatni!) minden fájdalom elnémitására. Naponként lehet olvasni, nagy, kövér betűkkel az újságokban: nincs többé kopasz fej! oda a fogfájás! vége a rutságnak stb. — hát csak egyedül a tyukszemek maradnának meg soha el nem pusztítható fájdalmas képződések gyanánt? örökös rémeinként a piczi női lábakkak? De már ezt nem tűrhető Meissner ur, aki Olmüczön keveri a hashajtó porokat — nosza hát csinál ő olyan tapaszt, a mely alatt a tyukszem 3 nap mulva fájdalom nélkül elmulik. Hamaljár Károly ur siet megszerezni ezt a csalhatatlan eredményű szert s így kötelezi le a szenvedő emberiséget maga iránt örök hála-ra.

Van azonban a mai civilizált kornak egy nagyon elterjedt betegsége, mely ellen még mind ez ideig nem sikerült orvosságot felfedezni. Ez a párbaj-mánia. — Ha valaki embertársának pusztá véletlenségéből tyukszermere hág, — nosza rögtön a legdühösebb pulyka arczot ölti fel, vonagló ajkai elkékelnek, szemei düledve meredeznek kifelé, s tele

ban azokat a törvényszabta alakításokat szemmel tarthassák, melyektől első sorban van függővé téve találmányuk szabadalmazása. A kereskedelmi miniszterium az előforduló hiányok utólagos pótlására ad ugyan módot, de ez mindannyiszor a felekre nézve hosszabb tárgyalásokkal, levelezésekkel, költséggel és idővesztéssel jár.

Ennek elkerülésére a külföldön külön intézetek, úgynevezett szabadalmi ügyvivőségek állanak fenn, melyek a feltalálót, mivel maga e részben gyakorlatilag nem bír, szellemi tulajdona iránti jogának biztosításában támogatják az által, hogy a követelt alakítások teljes ismeretével járnak el a szabadalom engedélyezésének kieszközlésében. A földmiv., ipar és keresk. miniszterium belátva ez állapotoknak ugyszólván tarthatatlanságát, körlevél útján értesítette az összes törvényhatóságokat és kereskedelmi és iparkamarákat arról, hogy Budapesten néhány hó óta a muzeum-körut 10 sz. házban Benedek Lajos és társai cég alatt egy oly szabadalmi iroda alakult, mely minden ily vállalatnál megkívántató kellekekkel bír és melyet ezért a feltalálók figyelmébe és bizalmába ajánlott.

E szabadalmi irodának a világ minden részében vannak összeköttetései. Működését jellemzi az, hogy hat hó alatt több szabadalmi ügyet nyújtott be külföldről Magyarországon, mint a mennyi az utolsó husz évben összesen benyújtott. A több százra rugó szabadalmi leírások és rajzok közül, melyeket ez iroda készített és benyújtott, a miniszterium még egyetlenegy sem kifogásolt. Fontos a a feltalálóra nézve még az is, hogy azokat a szabadalmakat, melyeket ez az iroda nyújt be, egyszerűsrend értékesíti is, még pedig igen szép eredménynyel.

Meg vagyunk győződve arról, hogy e czikk közlésével szolgálatot teszünk nemcsak a feltalálókknak, kiknek ez által megmutatjuk az utat és módot találmányaiknak gyors és biztos szabadalmaztatására és értékesítésére, hanem szolgálatot teszünk egyszerűsrend a hazai iparnak is, mely a jó találmányok szaporodásával és érvényesítésével mind nagyobb lendületet fog nyerni.

Fővárosi levél.

(+ Jókainé-Laborfalvi Róza. — A „Magyar szinpad.” — Manlicher. — A karácsony előhírnökei.)

Gyászhirok vagyok. — Jókainé-Laborfalvi Róza meghalt és vele a legszentebb és legnemesebb művészi ihlet aludt ki örökre.

A vesztése, mely e nagy művész és kitűnő hitves halálával az országot érte, legjobban kifejezi az a gyászjelentés, melyet a nemzeti színház adott ki: „Jókainé-Laborfalvi Róza, a nemzeti színház nyugalmazott tagja, a magyar színművészet egyik megalkotója, a nemzeti színház megnyitása óta 30 éven át legerősebb, legfényesebb oszlopa, az egész ország műszerűt közönségének méltó büszkesége, nincs többé! Alig 3 éve, hogy a nemzeti színház esernokaiba tódult a közönség még egyszer gyönyörködni az ő nemes Volumniájában, ma e csarnok falai a római matrónának és a magyar hősnő méltóságos alakjának kihűlt

torokkal ordítja: Elégítetel uram! — s azonnal kész a duelum. Csak a mi megyei hírlapjainknak alig jelen meg egy száma, a melyben szekérszámra ve jönnek a segédek ismert stílus nyilatkozatai, mely szerint az X. Y. urak között felmerült ügy ekkor meg ekkor lovasias uton elintéztetett. Mintha bizony olyan könnyen rá lehetne bizoni az igazságot a kard hegyére, a becsületet az otromba golyóra! Azert, hogy én elég őszinte vagyok az igazságot valakinek a szemébe megmondani. — hát az uramfia! — csupa lovasiaságból — kegyetlenül összeszabdalt engem, s ez által ő lemossa magáról a gyalázatot, ha a legnagyobb gazember is, a markába nevet, én pedig minden kézzelfogható igazságom mellett nyomhatom egy pár hónapig az ágyat. De kérem-alássa veszedelmes fogalom ez! soha ne vegyen általános elterjedést, mint a zsidó zsinagóga. Háj! háj! pedig hogy szaporodnak ez utóbbiak, olyan hihetetlen gyorsasággal épülnek fel itt-ott, hogy szinte hajlandó vagyok hinni a Jehova közvetlen beavatkozását. — Teszem fel ott van S e r k e, szeptember közepén még semmi nyoma a zsinagógának, s s az októberi nagy bűjtben már nemcsak hogy végezhetik benne izraelita atyáinkfiarsóg Jehovatiszteleüket, hanem Grünfeld Herman lelke actu onnan igyekszik meglátni a Jehova örök fényességét. — Igy írta ezt eme beces lap, egyik közelebbi számában, lelke rajta! ha már az én édes falumban is zsinagógát emeltetett.

De nini, bizony Isten! hogy eljár az ember szája, most veszem észre, hogy én sisakos lovas akarok lenni s mégis mutogatom az arezomat; aztán meg mi szükség nekem Ábrahám ivadékait, s a mitől mentsem Isten, Saron kecses rózsáit magamra baragítani? Már majd olyan vagyok, eugedelmet kérek! mint a vén asszony, oda is elér a nyelvem, a hova nem kellene. — Kérem szépen valahogy meg ne apprehendáljanak rám, csupa hiabavalóság az egész. — Lám, lám, míg én itt összevissza fecsegek mindent, az én léghajom ime itt hagy a faképnél. Pedig még sok mindent akartam obszerválni, többek közt a versengő rimaszombati zenészeket, egy várost, a mely nem talál rendőrkapitányt stb. stb., de már csak majd máskor ülök fel ismét a szellemi aerodromonra, hogy eszevegjek egyről-másról, ha a t. szerkesztőség megengedi.*)

Adolescens.

porrészeire merednek: a lélek, mely hazai történetük anyyi kiváló asszonyát megleveletette, mely a leányi, hitvesi, anyai erények anyyi mintáját véste a nézők emlékezetébe, elszállt! Sziveinkben a visszaemlékezés gyönyöre váltakozik a vesztéséj fájdalomával, melynek ma csak ez egy sóhajban tudunk kifejezést adni: Aldás hamvaira!

Hazánk koszorú költőjének hű hitvese, támasza, lelkesítője, büszkesége: nincs többé. És hogy mennyit vesztett a költő, bizonyítja az a mindent kifejező felirata annak a koszorúnak, melyet Jókai az elhunyt ravatalára helyezett, és a mely ez egyetlen szóból áll: „Orangyalomnak.”

A nemzeti színház büszke előcsarnokából fejedelmi pompával temették el. Jelas szónokok, híres férfiak tartottak fölötté fényes gyászbeszédet óriási résztvevő közönség előtt, mely eljött utólagra könnyezni a nagy művész utolsó és legszomorubb szerepe fölött. Azután feltették a hat fehér mén által vont dísz halottas kocsihoz és kivitték a kerepesi uti sírkertbe, hol az életében és halála után kapott koszorúk közt örök nyugalomra helyezték. Mielőtt meghalt, utolsó szavai ezek voltak: „Gyujtsatok gyertyákat, mert nem látok.”

— Most már megtalálta az örök fényességet. . . .
Az a óriási közönség, mely ma a koporsót kísérte, holnap már nem beszél róla és abban a színházban, melyből ma e drága tetemetek elvitték, holnap már egy francia vígjátékot mutatnak. Ilyen a világ. De az elhunyt művésznek a magyar színművészet megerősítése körül szerzett nagy érdemeit legközelebb egy rendkívül fényes műben fogják méltatni. Mint ugyanis biztos forrásból értesülök Szana Tamás, ismert írónk szerkesztésében, legközelebb egy fényes kiállítású mű fog megjelenni „Magyar szinpad” cím alatt, számos kitűnő rajzzal illusztrálva, mely mű mindjárt elején Jókainé életrajzát és művészi méltatását fogja tartalmazni. E mű szép karácsonyi ajándéka lesz a hazai irodalomnak.

A hadsereg is kap karácsonyi ajándékot: a „Manlicher” fegyvert, melyről „azt mondják, hogy van nálánál jobb is oleos is, de az nem határoz, azért mégis csak Manlicher fogja szállítani a fegyvereket. „Spungyát rá!” — A közelgő karácsony már előre veti nem árnyékát, hanem fényét. A merre megyünk, mindenütt oleos karácsonyi bazároknak bukkanunk, melyek óriási nagyságu, rikító veres táblákkal csalogatják a közönséget. **Vende Soma.**

Levelezés.

Nyustya, 1886. nov. 25.

T. szerkesztő ur! Helybeli ág. hírv. ev. egyházunk mult vasárnapon, azaz 1. hó 21-én tartá 5000 frtot megközelítő — részint az egyház pénztárából, részint a hívek áldozatkészségéből fedezett költséggel teljesen megújított temploma, új oltára és oltárképe felszentelési ünnepélyét. A buzgó hívek örömet nagyban emelte a közel és távolból egybeseregett hitsorsosok testvéries részvéte, s úgy a helybeli mint a környékbeli protestans értelmiség jelenléte, nemkülönbön a felszentelésnél ténykedő három lelkész a hívek lelkeit valóban építő vallásos eszelekménye! — Duda János lelkész ur ugyanis magas kora dacára is, oly tiszta esengésű, megható dallamossággal végzé az isteni tisztelet lithurgikus részét, hogy a tágas templom légkörén végig rezgő hanghullámok az összes hallgatóság örvendő szívét istenes áhitatra hangolák. Reguly Pál klenóci lelkész ur a szöszékről mondott tót szent beszéde pedig, a 16-ik zsoltár 6-ik verse alapján mesterileg kidolgozva, s a nála megszokott szónoki nével előádvá, az áhitatot már hevülő lelkesedéssé fokozá, mely áldott érzelmet végiglen fentartani, sőt lehetőség szerint általánosítani s maradaudóvá tenni az új oltártól magyar felszentelő beszédet tartó Liszkay János rimabrézi lelkész is törekedett. — A 118-ik zsoltár 1—4, 15, 16-ik versei nyomán azon kérdéssel foglalkozott: „Mivel szentelhetjük meg keresztény hitünkhez méltóan e megújított templomot, új oltárt és oltárképet?” A felelet ez

Karácsoni kiállítás.

„Az orsz. képművészeti és az orsz. iparművészeti-társulat az idén együttes kiállítást rendeznek a műcsarnok helyiségeiben.” Ily bekezdésű közleményt hoztak a napokban hozzám „szives közlés végett” a szerkesztőségbe. Másnap, alig hogy e közlemény megjelent, ismét egy szolga toppan be egy levéllel. Felbotom, olvasni kezdem: „Meghívó a karácsoni kiállításra”

„Ez ugyan gyorsan ment” gondolom magamban és már-már elő akartam jegyezni naplómban a kiállítás megnyitásának napját, midőn szemem a következő sorokon akadnak meg: „Van szerencsém értesíteni, hogy Dorottya uteza 1. sz. alatti helyiségeimben hazai és külföldi műipari tárgyakból és újdonságokból karácsoni kiállítást rendezek, melynek szives megtekintésére és ismertetésére felkérni bátor vagyok. Teljes tisztelettel Kertész Tódor.” — Ez már más! Tehát ez még nem a műcsarnok meghívója. Mindazonáltal Kertész ur is sietett egy kissé a kiállításával, habár Karácson már nincs oly nagyon távol. De ily meghívó, különösen mikor a hazai ipar és kereskedelem előmozdításáról van szó, el kell fogadni.

Mikor az esteli órákban beléptem a tágas helyiségekbe, szemképrázató látvány tárult előm. A számos légszeszlámpa fényes sugarai ezer meg ezer csillogó, ragyogó tárgyról verődtek vissza, veszélyeztetve látó érzékemet. A helyiségekben föl alá hullámozt az előkelő közönség: takarékoskodó papák, kedves mamák és rózsás arcu „bebék” képeiben. Engem maga az előzékeny főnök fogadott, kinek mozgékonyasága és mindenre kiterjedő figyelme, már csaknem közmondásossá vált.

Azonnal karon fogott és körülvezetett helyiségeinek labirintjében, melyből — ha egyedül hagy — nehezen találom meg a kijárást, de hogy magáról a kiállításról szóljak, az valóban a főváros egyik nevezetessége és megérdemli a megtekintést. Hogy mit láttam itt, azt nehéz volna egy tárcza keretében megírni; de azért kísérletet teszek legalább gyenge vázlatát adni az ott felhalmozott műipari czikknek, melyeknek árai egy forintot alul kezdődnek és 600 frton felül végződnek.

Elsősorban szemembe tűntek a kiállított praktikus új találmányok a háztartás, játszó- és étkező asztal, író-, dohánzó- és munkaasztalok berendezésénél, továbbá a jelenleg nagy kedveltségnek örvendő renaissance, rococoó izlésű és heraldikai faldiszek, falpajzsok, tálek, fali- és kandalló-órák; ez utóbbiak közt láttam egymás mellett két órát, melyek közül az egyik egy nickel keretű, nagy felköltő óra

volt: „Eleven érzetével s hirdetésével: I. Isten irgalmasságának, II. Isten hatalmának.” — Mindkét részt alkalomszerűen s hazafias szellemben fejtegeté, s szívből szívhez szóló szavának hatását bizton megérte a hallgatóság.

Isteni tisztelet utáni offeratorium a templom javára 38 frtot tón, azonkívül pedig a templom megújítása alkalmából — e helyen is forró köszönetnyilvánítással nyugtatott — a kegyadományokkal járultak a következő jöltevek: Méltóságos Fáy Gusztáv főispán ur 40 frt, Vajda Zsigmond festőművész, ki a műbecselet bíró oltárképünkön Szent Lukács ev. 8, 22—25. leirt jelenetet a megszállásig hű kivitelen örökítő meg, 500 frtra becsült, de az egyháznak 300 frtba számított értékéből 50 frtot, magyar nyelvi alapítványul, az egyháznál hagyott az iskola számára. Takács József és János 20—20 frt, Hruska Andrásné s testvére 10 frt, Sproch A.-né 5 frt, Steiner A. és Gottlieb J. izr. 5—5 frt, Weisz Anna izraelita, Bales Mária, Antal Szabina 2—2 frt, Koleszár-Mimcoll Julia, Zvara-Pavlovics Mária 1 frt 50—1 frt 50 kr., Zvara-Gocsaltovszky Teréz, Bros Szabina, Kovács Mária, Jablonczky-Pápai Julia, Koleszár-Heslik Julia, Pavlovics Borbála 1—1 frtjával, Kocska Julia 70 kr., Koleszár-Zsofin János, klenóci Karkus Julia, Karkus-Javor Julia, Javor Julia, Javor Jánosné, Antal Zsuzsanna, Beticza Julia, Karkus Anna 50—50 krjával, Jablonczky-Javor Judit, Ontko Julia, Tóvik Julia 30—30 krajczárjával, Koleszár Pál, Koleszár Zsuzsanna, Ontko-Libányi Maria, Figuly Julia 20—20 krjával, azonkívül pedig Spanko János asztalosmester és (Moeny) Erősi Pál egyházi 4—4 viaszgyertyát adtak az oltárra. — Megemlítem még, hogy a hívek a rájuk kivetett járulékokon kívül, teljesített összes fuvarjaik értékét 419 frt 20 krt az egyház pénztárába hagyták, jelölül annak, hogy a közjót s a vallásért, mindenkor készek az áldozatra!

A folyó évi majus hó 10-én megkezdett s november 19-én befejezett munka körül kiválóan fáradozott Takács János, Sproch Andrásgondok, Hruska Andrásgondok, nem is említve azt, a mit alólított, mint a templomhoz legközelebb lakó, eszelekvék. — Templomunk már most, hála Istennek! akár ezelszerű csinnal berendezett voltát, akár a Jakovetz Alajos ur által szálnoki köből faragott és Soós László ur által festett oltárát tekintve, oly állapotban van, mely méltán dicséretére válhatik az anyagiakban nem ritkán fogyatkozást szenvedő egyházuunknak. — Ezen dicséret azonban korántsem ébressze a híveken azon tudatot, mint-ha már e mostani áldozataikkal eléget tetek volna egyházuunk iránti szent kötelemeknek, mert még számos kelleket szükség szép templomunk számára beszerezünk, még pedig a közel jövőben. Ilyen kellék, egy jó orgona, egy diszkó-tetű teljes biblia az új oltárra, több rendbeli új terítő ugyan-oda, s új szent edények, a nagyon is megkopott s ezelszerűtlen alaku régiek helyébe.

Honnan mindezt? A hívek áldozatkészségéből! Haladéktalanul gyűjtést kell kezdeményezni, minden keresztelési, esketési alkalmat, mint örvendetes eseményeket, e ezétra fel kell használni. Sőt a temetési toroknál sem szabad a jótéteményre való felhívásról megfeledkezni, s az említett hiányok néhány év alatt fedezve lesznek. E ezéltől a templom előtornáczába persely teendő az önkéntes adományok számára, s miután ezen most említett újítási munkálatokhoz sokan elleledtek filléreikkel vagy forintjaikkal járulni, legelőbb is azok kérendők fel istennek tetsző szívessegők beintatására.

Midőn Kubinyi Gusztáv egyházfelügyelő s Takács János uraknak azon nemes tettéért, hogy ury vendégeinket az istentisztelet elmúltával magyar vendégszerető családjaik körébe meghívták s ellátták, az egyház nevében őszinte köszönetet szavaznak, — az egyházuunkban létesülendő újabb mozzanatokról esetről-esetre tudósítást ígerve, maradtam kiváló tisztelettel **Solez Adam.**

3 frt 80 kr., a másik, egy gyönyörű rococoó izlésű cuivre-poli-óra, a híres Carrier Beleuse modelleurtól 380 frt volt. — Gyönyörű vázak, köztük két darab hatalmas perzsa rézváza, valódi remekművek. Ugyanílyenek a valódi indiai, khinai stb. gyönyörű művű berakott edények és egyéb eszközök.

Egy gümbölyű, piros poszgás arcu, zöld sujtásos kabátu ury ember — nyilván vadász — szinte hizott a lovaglós és vadász sport osztályában mikor oda beléptem. Itt a vadászat, a lovagló, korcsolyázó és egyéb férfias sport eszközeinek oly paratlan gazdag és érdekes gyűjteménye van felhalmozva, mint azt még sehol sem láttam. Ez osztálynak mintegy ellentétét képezi a női pipereszobák és szalonok osztálya, melyben oly kedves illat árad élénk, mintha egy szép asszony budoárjába lépnénk. Virág- és albumasztalkák, állványos albumok, akváriumok, névjegyálak, kaszettek, bombonierek, kaczér toalett-asztalkák, necessairek, keztütyartók, illatos váukosok és flaconierek stb. Közel ide a jó háziasszonyok duggazdag karácsonyfája van felállítva, mely a legkülönfélébb konyha- és ebédő berendezésekből áll.

Egy másik osztályba lépve, szemem az elem toluó fényzőtől káprázni kezdtek, míg füleimtel kedves gyermekhangok örömrivalgása ötötte meg. „Aranyos mamácskám ezt a szép babát vegye meg!” — Gyémántos tatuskám, azokat a cseese anyalkákat akarom! — „Krisztuskám, de sok szép van itt!” — ilyen e hasonló felkiállítások, a sok zsbongó gyermek, kiket hozzátartozóik, a kápepek viszsztatartani, hogy a sok cseesebecsére ne rohanjanak, a karácsonya díszítésül szolgáló ezer meg ezer ezüst és arany-szál, csillagok, szines üveggyölyök, és csengők, maguktól forgó fénylámpák, kis lampionok, szírványászínú rezgő szálak, gyémánteseppek, jégesapok, csillámló láncok, csillogó lapdák, felnyitható aranydiók, ragyogó rózsák stb. stb. rendkívül megkapó látványt nyújtanak. Ezek közül felhalmozva a legkülönfélébb gyermekjátékok óriási sorozata, a közönséges karácsonyfától, a 20 frtos nickel karácsonyfa-állványig, mely két zenedarabot játszik és a fát forgatja, az apró „Mignon” babától egész a legutolsó divat szerint öltözött „papát”, „mamát” kiáltó nagy babáig, a sokféle tréfás, társas-és meglepő játékokon keresztül, baba-szoba butor berendezésig egész a végtelenségbe.

De nem folytatom tovább. A ki Budapestre megy, az nézze meg személyesen. A kinek ez nem áll módjában, az kérjen egy katalogust, melyet szivesen és ingyen küldenek és mely maga is megtekintésre érdemes. 850 ábrával van ellátva és az árakat is tartalmazza. **Moraccius.**

*) Igen szivesen.

Szerk.

A közegészség érdekében.

Bebizonyított vagy legalább elfogadott tény, hogy a kolera ragályos betegség lévén, mint ilyen emberek vagy pedig leginkább tárgyak által hordoztatik egyik helyről a másikra s innen van az, hogy a járvány sok helyen szörványosan mutatkozik, s hogy mint tisztátalanságot szorító ragály, a fertőzött rongyok gyűjtése, eladása s szétküldése által idéztetik elő. — Belátta ezt a m. kir. belügyminiszter is, a ki e tekintetben a tárgyak behozatala körül követendő eljárásról az ország összes törvényhatóságaihoz egy körrendeletet intézett, mely így hangzik:

A kolera terjedése nagyrészt és kiválóan a kolerás betegekkel és az ezen bajban elhaltakkal érintkezésben volt tárgyak, főleg használt ruhák, ág- és fehérművek és hasonnemű cikkek, továbbá fertőzött rongyok gyűjtése, eladása és szétküldése által idéztetik elő. Habár a fenti cikkek elárúsítása és elárverésének tilalma tekintetében az 1873. évi 33251. számú körrendelet a kolerás betegek által használt tárgyak fertőtlenítése, sőt elégetése iránt pedig a fennálló kolera-utasítás 34. és 35. §-ai kellőleg intézkednek és így, ha ezek szigorúan megtartatnak, az elhurozolás veszélye kizártnak tekinthető: mégis a mennyiben, ha a fenti szabályok bármelyikéből csak egy izben is mellőztetnének, a kolera elhurozolásának veszélye már fenforogva: ennélfogva teljes biztosságot czéljából indítva érzem magamat — egyetértőleg a földm., ipar- és keresk. miniszteriummal — oly községekben és városokban, a hol a kolera fellépte hatóságilag konstataáltot, a fenjelzett tárgyak, különösen pedig a rongyok gyűjtését és szétküldését a járvány tartama idejére ezennel betiltani. Egyúttal értesitem a törvényhatóságokat, hogy a osztrak es. kir. belügyminiszterium — saját hatáskörében fentiekhez hasonló tilalmat intézet alantta hatóságaihoz, s egyúttal fenti cikkeknek a jelenleg kolera által megtámadt Magyar- és Horvátországból való behozatalára feltétlenül azt szabta meg, hogy a tárgyak aggyálatlan voltáról tanuskodó első fokú hatósági kíséző bizonyítvánnyal látassanak el; a rongyokra nézve pedig kimutatassék, hogy azok koleramentes vidékről származnak, mert különben vissza fognak utasítani. Miről a törvényhatóságok tudomás és megfelelő intézkedés végett ezennel tudósítom. Budapest, 1886. évi november hó 17-én. T. i. s. z.

Hírek és vegyesek.

A rimaszombati és vidéki nőegyesület központi választmánya folyó évi november hó 21-én tartott ülésében elhatározta, hogy az előbbi évek példájára, az idén is a nagy közönséghez fordul az újvíví üdvözletek megváltása tárgyában. Ebből kifolyólag a választmány azon tiszteletteljes kéréssel fordul a nemes szíví közönséghez, hogy mindazok, akik az újvíví üdvözletek alól magukat jótékonyáguk által felmentetni ohajjják: pénzbeli adományaikat az egyesület igazgatónövéhez, Abonyi Jánosné ó nagyságához folyó évi december 20-ig beküldeni sziveskedjenek. A pénzbeli adományok hirtalig fognak nyugtáztatni. Ugyanésak a választmányának határozata következtében a szokásos karácsonyest is meg fog tartatni, mely alkalommal az egyesület árvái, szintén közadakozásból, megvendégeltetnek s eshetőleg meleg téli ruhával is ellátatnak. A rimaszombati jótékony hölgyek eme kettős-irányu nemes szándékát melegen ajánljuk gyonosabb közönségünk jó indulatába. — Fentebbi hírnökkel kapcsolatban megemlíttük azt is, hogy buzgó nőegyesületünk a farsang folyama alatt, saját pénztára gyarapítására, olesó beletpi díj mellett, jótékony czélú közvácsorát rendez. A siker elérésében városunknak csaknem teljes intelligens hölgyközönsége fáradoz, s hisszük, hogy fáradságuk méltó jutalmát fogják találni a sikerben.

Megdöbentető gyászír járta hazánkat keresztül a lefolyt héten, ugyanis Jókai Mór né szül. Laborfalvy-Benkó Judith Róza folyó hó 20-án rövid szenvedés után Budapestben elhalt. — Nemesak azért döbentett meg mindnyájunkat a gyászír, mert a megboldogult legelső írónk neje volt, hanem leginkább azért, mert elhunytával legnagyobb művésznőnk egyikét vesztettük el. — Az elhunyt tagja volt az első budai színtársulatnak, később pedig a budapesti nemzeti színtársulatnak, hol a tragikai hősnő szerepeket oly tökélyvel adni senki sem volt képes. — Nem részletezzük művészi pályáját, sem pedig érdemeit, azok a napilapokban egész terjedelmesen kidolgozva, csak annyit jegyzünk meg, hogy elhalálása által mélyen sujtotta nemesak vigasztalhatlan családját, hanem tátongó úrt hagyott hátra a házában, s leginkább a művészet kebelében. — Legyen a drága halott porainak könnyű a föld, s lebegjen felette a béke angyala!

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: özv. Kriston Ignácné gyermekeivel és pedig: özv. Kriston Györgyné leányával; Szabó Józsefné szül. Kriston Gizella gyermekeivel; Kriston Margit és Kálmán; Geörbe Gyuláné szül. Kriston Ilona; a rokonok nevében is mély fájdalommal jelentik a forrón szeretett fiu, testvér, illetve rokon Kriston Pálnak folyó év és hó 24-én, esti fél 8 órakor hosszúságú és kínos szenvedés után, élete 32-ik évében bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 26-án (pénteken) délután 3 órakor fognak a hely. hitv. egyház szertartásai szerint a rimaszombati sírkertben örök nyugalomra tetetni. — Legyen nyugalma csendes emlékezete áldott!

Jubileum. A rozsnói ág. hitv. evang. egyház 100 éves templom szentelési emlékünnepe ma ünnepli, melynek alkalmából a templomban disz isteni tisztelet tartatik.

A rozsnói ág. hitv. evang. templom építésének száz éves jubileuma alkalmából a rozsnói műkedvelő-társulat f. évi november 28-án, azaz ma este a város háza nagy termében jótékony czélú műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül „Az első ebéd,” vigjáték 2 felvonásban, írta Görlicz Károly, németből szabadon fordította Tirsér István; ezt követi Gabányi Árpád egy felvonásos magánjelenete „A levél,” végül Elz Sándornak „Ó nem féltékeny” című egy felvonásos vigjátéka. Előadás után a „Társalgó-egylet” nyári helyiségében az ifjuság táncmulatságot rendez. — Az előadás alkalmából felajánlások elfogadtatnak és hirtalig nyugtáztatnak.

Jótékonyczélú előadás. A nagy-rözei műkedvelő-társulat f. évi december 8-án jótékonyczélú színelőadást rendez. — Szinre kerül Madarász Ernesztin, megyénk irónőjének „A hódosi bíró lánya” című népszínműve dalokkal és táncszel 3 felvonásban. Történik Gömörben egy Sajó melletti faluban, idő jelenkor. Az előadást tánc követi. Ezen jótékony czélú előadást nemesak azért ajánljuk a t. közönség figyelmébe, mert a nagy-rözei műkedvelők előadása fényes és sikerült szokott lenni mindenkor, nemesak a jótékony czél iránti tekintetből, hanem azért is, mert az előadásra kiválasztott mű megyei irónőknak első nyilvánosságra jutott szerzeménye.

Hétszázéves freskók. Turicskáról (Nógrád m.) veszszük az értesítést, hogy az ottani ág. h. ev. templom renoválása alkalmával ritka szép falfestményre akadtak, mely Majláth B. muzeumörszerint III. Béla király idejéből, tehát a 12-ik századból való. Intézkedés történt, hogy a nagybecsű régiség méltóképen conserváltassék.

Egy család tragédiájából. Rimaszombatan a gymnasiummal szemben lakott egykor egy jómódu iparos család. A fő költekezés oda juttatta a családfőt, hogy felhagyva az ipar üzésével a Casinó udvarnokává lett. E légkör nem neki való volt, meghalt. Gyermekei szétmentek a világba. A fiut szorgalma sokára bár, czélhoz vezette s midőn közelebb Erdélybe tanárul kineveztek, rövid idő múlva megőrül. Most a Liptómezőn van. Az egyik leány elbukott, meghalt; a másik, kit bátyja a prot. árvaházban neveltetett, mint felnött leány egy családnak jutott, honnan a kolostorba lépett valahol a külföldről.

Dalárdánk, mely a pécsi dalárverseny óta életelt is alig adott magáról, a mint értesülünk erősen fegyverkezik s nem sokára teljesen új, jól betanult darabokkal fog a közönség elé lépni, s így reméljük, hogy helyre lesz pótolva az eddigi hallgatás s szép énekükben ismét mielőbb gyönyörködni fognak.

Királyi villa Tátrafüreden. József főherczeg annyira magasztalja mindenfelé a Tátra szépségeit s különösen Tátrafüred vidékét, hogy telköltötte a királyi figyelmét is. Jakab Péter kassai építő mester nemrég kihallgatáson volt a királynál, ki ez alkalommal azon szándékát közölte vele, hogy Tátrafüreden ő is akar egy nyaralót építeni. Ez mindenesetre nagy lendületet adna a kedvelt furdőhely gyors fölvirágzásának.

Ovatosság a petroleum lámpa körül, akármennyit igyekeznek is a gyertya ellen beszélni s bár tagadhatatlan, hogy a petroleum lámpa hasonlíthatatlanul nagyobb viláosság ad is, mindazáltal jobb a gyertya annyiban, mert nem oly veszélyes a kezelése. — A petroleumnak lett majdnem áldozata a mult héten Hárskúton B. M. fiatal menyecske, a ki az asztalnál dolgozott, midőn valaki az asztalt meglokte, úgy, hogy a lámpa lefordult s az olaj a menyecske ruhájára ömlött, pár pillanat alatt nevezett egészen lágba állott, s csak nagy nehezen bírták eloltani a tüzet, a nőtestén több helyen, de különösen nyakán, súlyos égési sebeket szenvedett.

Borzasztó halál. A mult héten a pelsőzi Nagy hegy meredek oldalán egy körülbelül 50 évesnek látszó férfi hullát találtak, — eleinte az a hír szárnyalt felőle, hogy gyilkosság áldozata lett, később azonban ezen feltevés valótlannak bizonyult, mert kiderült, hogy nevezett juhót akart lopni, azonban tetten érvén, a juhász által megkergettetett, s nem ismervén a járást, a mélységbe zuhant s összetörte magát. — Az ismeretlen hullá azonosságát eddig megállapítani nem sikerült.

Erőművészeti előadás. Tautz Péter erőművész, költő-táncos és légtornászó társulat igazgatója Budapestről társulatával városunkba érkezett, s itt a „Három-Róza” disztermben előadásokat fog tartani. — Ha himnünk lehet igéretében, úgy ezen előadások élvezeteseznek és mulattatóknak ígérkeznek, a mennyiben programja igen jól van összeállítva; s a mint hirdeti az igazgató, eddig már hét czirkuszának volt tagja. — A műsorozat, ugyszintén a hely-árak a falragaszokon olyashatók.

Öngyilkosság. N. N. helybeli m. kir. esendőr tegnap délután a csendőrségi laktanyában szíven lötte magát s oly jól talált, hogy azonnal meghalt. Tettének oka meg eddig ismeretlen. A hullát beszállították a megyei kózkórház halottas kamrájába, honnan ma délután fogják eltemetni.

Tél. Nem kell már tartanunk attól, hogy nem lesz télünk, a mult hét végén az őszi esős idő télire változott, a sár megfagyott, sőt szombaton reggel oly nagy dér borította a mezőt, fákat és házakat, a milyenét nagyobb még tél közepén sem igen láthatunk, s a hosszú nedvesség után mégis megszilárdult az idő, s mi, kik az esős időben egészen buskomolyakká lettünk, most ismét visszanyertük régi kedélyhangulatunkat, mert hiába: „Tempora mutantur et noc mutamur in illis.”

Érdekes bűnügy foglalkoztatja most a budapesti kir. fenyítő törvényszéket, s általánosan a főváros közönségét, most folyik a végtárgyalása uszorával vándolt Hay Bernát bűnperének, a ki tudvalevőleg pénzét köleszönzött kamatára s addig nem nyugodott, míg a keze közé került áldozatot teljesen tönkre nem tette. — A tárgyalás már 6 napja folyik. — Nagy érdeklődéssel várják mindenfelé az ítéletet. Nem is fog ártani egy kis jó példát szolgáltatni!

Alkalmi kérdés. Egy helybeli lakos folyó hó 21-én egy kávéházban mulatott, s nagyon be találván szedegetni a hegy levéből, garázdálkodni kezdett, s sehogy sem lehetett lecsendesíteni. A pinczér — nehogy egy részeg ember által a társaság mulatsága megrontassék, megfogta s galérjánál fogva kilökte az ípsét a kávéházból, úgy hogy az utcziu leesett; alig tápázkodott fel a földről, a nagy lármára arra jött egy uri ember s megszóllította az illetőt a szavakkal: „Ugyan kérem kit löktek ki most a kávéházból?” A kérdésre adott feleletet jónak látjuk elhallgatni.

Foszforos gyufák eltiltása. Egy Irsán közelebb előfordult halálos végű foszforos mérgezés alkalmából a járási szolgabíró igen figyelemreméltó beadványt intézett a megye alispájához, melyben felhívja figyelmét arra, hogy az alsóbbrendű osztályok, különösen a cselédek és szolgálók öngyilkosságok elkövetésére töképen foszforos gyufát használnak, mert ehhez könnyen, olesón és gyanu nélkül hozzáférhetnek. Az ily módon elkövetett öngyilkosságok és kísérletek megakadályozása végett, tehát czélszerűnek tartaná, ha a foszforos végű gyufák gyártása és elárúsítása megtil-

tatnék, annyival inkább, mert egészen veszélytelen, foszfor nélküli gyufák most már mindenütt olesó áron kaphatók.

Hogyan kóstoljuk a bort? A kvaterkázáshoz mindnyájan értünk, a rendszeres borkóstoláshoz azonban kevesebben. Az utóbbinak meg vannak a maga határozott szabályai, melyek szerint a valódi borismerő a legnagyobb gondal kóstolva bírálja az eleje tett italt. Ha a bort kissé a föld felé hajlított arczczal szűrésölve szívjuk be a szájiüreg előrészébe, a nyelv hegyével kifogjuk ezenni annak savanykás, edeses vagy összehuzó ízét. A jó bornál mindezen árnyalatoknak kellemesen kell hatni az izelő szervre, a nélkül, hogy akár a savanytság, akár a cukor, akár a fa-nyarság előtérbe lépne. Ha azután fejünk hátrahajtuk, arczczal felfelé nézve, a bor a szájiüreg hátsó részébe jut, hol egy ideig gurgulázás által visszatartjuk, s ez alatt kiismerhetjük annak alkoholtartalmát, föld-, hordó- vagy dugóízét, savtartalmát, keserűségét stb. Ha ily módon kóstaltjuk a kellemes összizt, az által, hogy az említett tulajdonságok egyike sem jelentkezik kellemetlenül hatva a nyeldekölre, akkor a kóstolás befejezésül nem szabad, mint sokan szokták, a bort kiköpni, hanem nyelvük le. Mihelyt a bor a nyelvet és a toroküreget elhagyja, határozottan kifejezett illat emelkedik fel az orrüregbe és sokkal erősebb hatást érünk el, mintsem a bort egyszerűen megszagoljuk. Ezenfelül a bor épen a nyelv és toroküregnek a lenyelés alkalmából utóljára való érintésénél hagyja hátra izéről a legerősebb benyomást.

D. N.

Irodalom.

Ipar és kereskedelmi közlöny. Az ipar terén nagy szükségét pótló lap jelent meg e hó elején, „a kivitel, bevétel és szabadalmi társulat” hivatalos közöge. „Az ipar és kereskedelmi közlöny,” mely minden e téren előforduló mozzanatokat felölelni, s az ipar és kereskedelem fejlesztését előmozdítani van hivatva. E közlöny havonként kétszer jelenik meg négy folio iven és egy borítékkal, magyar, német és francia nyelven írva, előfizetési ára egész évre 6 frt. — E szaklapot nemesak hasznos és szükséges voltánál, de olesőségénél fogva is melegen ajánljuk iparosaink, kereskedőink és gazdáink figyelmébe.

Az „Ország-Világ” mult vasárnapi száma következő tartalommal jelent meg: „Hangverseny” írta Adorján Sándor, Szerajevó (képekkel) írta Asbóth János, „Világölöcsesség” költemény írta Mezei Ernő, „Bazaroff” regény írta Turgenyeff Iván (folyt.), „Claire” igaz történet írta Nulla, „Az eltűnt fiu története” írta Déri Gyula (folyt.), Szentandrassy Lajos (arcképpel), „Színészvér” regény írta Bródy Sándor (folyt.), „Nemzeti színház Deesen” (képpel) írta Hajnal István, „A vetélytársak” (két arcképpel), „A hétről” írta Székely huszár. Állandó rovatok: tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, egyesületek és intézetek, nők világa, könyvpiacz, sport, vidék, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvenyek, szerkesztői üzenetek, nap-tár, hirdetések.

„Józsi és Erzsike” című gyermeklap 4-ik száma megjelent. Ugy tartalmát, mint illusztrációt tekintve a gyermeklapok legkiválóbbja. E száma is megtartja eredetiségét. Képeire nagy súlyt fektet s tárgyat nevelési szakértelemmel kezeli. Az élénk képek s a gyermek tehetségéhez mért könnyű irály, bizonyára kedvessé teszi e lapot mindenki előtt, ki azt kezébe veszi. A lap terve, modora az eddigi ismert gyermeklapoktól elütő; de épen e tervszerűség teszi érdekessé.

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázat.

1201. sz. — A vezetésem alatti rimaszombati kir. törvényszékű elhalálozás folytán üresedésbe jött évi 500 frt fizetés és 100 frt lakpénzzel javadalmazott irnoki állomás betöltése czéljából igazságügyminiszter ur ó nagyméltóságának folyó évi november hó 15-én 3957/I. M. E. sz. alatt kelt rendelete értelmében pályázat nyitattik. — Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajjják, hogy életkorukat, szakképzettségüket, nyelvismeretüket, s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, s kellő bélyeggel ellátott sajátkezűleg irt folyamodványukat jelen hirdetésménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számítandó hat hét alatt, és pedig a közhivatalban állók főnökeik útján, annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a később beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak. Rimaszombat, 1886. november 22.

Fornét Jenő, kir. tszéki elnök.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1886. novemb. 26-án tartott heti vásár alkalmával a gabonaművek és kapásnövények következőleg jegyeztettek: mmásánként hektoliterenként

Buza	7.70—8.00	6.—6.10
Feles	6.00—6.20	4.70—4.75
Rózs	5.80—5.90	4.20—4.25
Arpa	5.40—5.50	3.60—3.65
Zab	4.80—4.85	1.80—1.90
Kukoreza	5.20—5.30	3.75—3.80
Krumpli		1.25—1.30

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

1892. sz. — A nagy-rözei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy **Konczek Márton** végrehajthatónak **Sztachó János** és társa végrehajtást szenvedő elleni 107 frt 06 kr, tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagy-rözei kir. járásbírósg területén levő Ujvásár község határában fekvő az ujjvári 4. és 8. sz. tjkvben foglalt birtokból Sztachó János és kis-kis Sztachó Dániel tulajdonát képező ingatlanokra az ár-414 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi de-

zember 15-ik napján délelőtt 10 órakor Ujváson a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N. Rőczén, 1886. szeptember 11-ik napján. — A nagy-őcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. Szecskay, kir. járásbíró.

39157. sz.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

VIII. 886.

Árverési hirdetmény.

A beszerzebányai m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint Tamásfalvával és a hozzátartozó pusztákkal egyesített Rimaszombat város területén a bor, hus, cukor és sör fogyasztás után fizetendő fogyasztási-adó iránti beszedési jog 1887., esetleg 1888. és 1889-ik évekre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

Az árverés a m. kir. pénzügyigazgatóság által 1886. évi december 17-ik, eredménytelenség esetén 18. és 20-ik napján délelőtti 11 órakor fog megtartatni.

A kikiáltási ár a bor fogyasztás után	2100 frt 60 kr.
" " hus " "	3300 frt 67 kr.
" " cukor " "	2279 frt 02 kr.
" " sör " "	648 frt — kr.
összesen	8328 frt 29 kr.

ban határozatlik meg.

Az árverésen résztvenni kívánók a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy államkötvényekben bánatpénz gyanánt tartoznak letenni.

Írásbeli ajánlatok az árverés napjának délelőtti 11 óráig bepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

Beszerzebányán, 1886. november 23.

Hirdetmény.

A „Gömörmezei nép- és iparbank“ közhírré teszi, miszerint a következő: 2480, 2074, 2206, 2038, 1965, 3068, 2690, 2838, 1181, 2142, 2175, 2536, 2215, 1666, 3054, 4020, 4123, 4229, 4237, 2634, 4200, 4169, 4784, 2826, 4088, 2835, 2856, 2873, 2893, 3011. 3063. 4236. számok alatti **marokzalogtárgyak** mindez ideig nem rendeztetvén, folyó 1886. évi december hó 11-ik napjának délutáni két (2) órakor Rimaszombatban, az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak. — Rimaszombat, 1886. november 19.

2-3

Az igazgatóság.

Bérlés.

A nagycsoltói korcsma italmérési haszonélvezete az 1887. január 1-ső napjától számítva három, esetleg hat évre az 1886. évi december 20-án délelőtt 10 órakor a helyszínén tartandó nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverezők 100 frt bánatpénzt tartoznak letenni.

Csoltó, 1886. november 20.

A közbirtokosság.

1-2

ŐSZI- és TÉLI DIVATTUDÓSÍTÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy üzletemet az őszi- és téli évadra a szükségelt cikkekkel már elláttam, a melyeknek megtekintésére tiszteletteljes meghívásomat ezennel megteszem.

Elvemnek pontos betartása, hogy t. vevőimnek a lehető legolcsóbb árért csakis jó minőségű árukat szolgáltatok ki — teljes önértéssel mondhatom — megszerezte a nagy közönség bizalmát rémszemre oly anynyira, hogy ezuttal ismét nyugodtan léphettem üzletem további terjesztéséhez és nagyobbitásához.

Azon nagymennyiségű divatkelmek közül, melyeket a bel- és külföld ezen évadra hoz, csak olyannakat szereztem be, a melyek különös esin és tartósság által tüntetik ki magukat.

Üzletemnek nevezetesebb cikkei a következők:

Folyó árúk:

Rumburgi-, creasz-, kender- és pamutvásznak különböző szélességben, valódi Schroll-féle chiffon, pamut- és ezernagráddi, esikos- és damasztban, asztal-neműek, kávés abroszok, crepp- és kanavász asztalkészletek, törülközők végben, tuccatban és kötött rojt-tal, kanavász oxford és zephir ágyhuzatra, angin toll-huzatra sárga, fehér és piros színekben.

Ezen cikkek oly dús mennyiségben és oly sokféle minőségben vannak raktáromon, hogy nálam minden rendű menyasszonyi kelengye a legelőnyösebben állitható össze.

Selyem árúk:

Satin de lyon, satin merveilleux, noblesz, gros-grain, faille és könnyebb béléselymek sat.

Gyapjukelmék női ruhákra:

Flanell, kasan, moldon, foulé, beige, cheviot, diagonal, escimo, cachemir, női posztó és nopé kelmek, fekete ternó és alepin stb.

Mosókelmek női ruhákra:

Valódi cosmanosi, francia és más olcsóbb gyártmányú cretton, angol zephir és mosó barkettek a legcsinosabb mintákban, valamint festő kelmek.

Gyapjukelmék férfi ruhákra:

Fekete peruvian és brasil, tüffel, kondor, elastique és palmerston, kammgarn, loden, tosking, bojhos kabát és mindennemű divatkelmek, továbbá liberia kelmek drap-, sötét- és világos kék színben.

Mindezen kelmekből egész öltönyök készítését is felvállalok és jeles szabómeisterem által a divat leg-szorosabb követelményének megfelelőleg elkészítetek.

Fehérneműek:

Fehér piqnet- és esikos barket, struekbarket, fehér percal, moult és batiszt-clair, csipkefüggöny méte-renként is beosztva, dús kiválasztás színes és fehér férfi-ingekben, gallér és manchettákban, női ingek,

A midőn raktáramat becses figyelmükbe ujalag ajánlom, még azon ígéretemet ohajtom megtenni, hogy tekintettel a nyomasztó és mostoha gazdasági- és pénzügyi viszonyokra, — daczára a gyapjuárak tetemes megrágulásának — az árukkal a lehető legolcsóbb leszek.

Rimaszombat, 1886. október hó.

Kiváló tisztelettel

ENGEL ADOLF.

7-*

Eladó ház.

Rimaszombatban az **Andráshy** árvák tulajdonát képező, a Jánosi-utcában fekvő emeletes ház szabad kézből eladó. — A venni szándékozók alólirt gyámmal értekezhetnek. **Szontagh Károly.**

Igen fontos

gazdák, vadászok, erdészek, iparosok és katonák részére:

A **Nemencsek-féle fekete bőrkenőcs** alólirt szíjgyártó-üzletében különféle nagyságu dobozokban a következő gyári áron kapható:

Egy egész klgamos dobozzal	1 frt 20 kr.
Egy fél " "	— frt 60 kr.
Egy negyed " "	— frt 30 kr.
Egy nyolczad " "	— frt 20 kr.
Egy tizenhatod " "	— frt 12 kr.

Ezen fekete bőrkenőcs használható mindenféle bőrneműre, u. m. csizmák, cipők, lószerszámok, nyergek, vadász- és fegyvertáskák, bőrszékek, bőrdívánok stb. bekenésére, melytől a bőr szép feketévé és puhává lesz.

Ez alkalommal nem mulaszthatom el még különösen ajánlani saját gyártmányu **szarvasbőr nadrágvédőimet** 4 frttól 5 frt 50 krig, továbbá: utazó férfi- és női **bőröndjeimet**, különféle **ostoraimat** nyéllel vagy a nélkül, valamint **kocsi-zablákat** stb.

Készletet tartok mindenféle **kocsizó- és igás-lószerszámokból**; ugyanilyeneknek megrendelése — tetszés szerinti kivitelben — a legrövidebb idő alatt, jutányos áron eszközöltetik.

A nagyérdemű közönség szives megrendeléseit kérve, maradtam teljes tisztelettel Rimaszombat, 1886. november hó 26.

TRUBINT LUKÁCS, szíjgyártó.

2021. sz.

Hirdetmény.

A nagy-őcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Studnicska Alojzia** végrehajtatónak **Lerek Alajos** végrehajtatást szenvedő elleni 2000 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtatási ügyében a nagy-őcei kir. járásbíró területén levő Pohorella és Hela községek határában fekvő, a pohorellai 172., 184., 224. és a helpai 220-ik szíjgyártó foglalt Lerek Alajos tulajdonául bevezetett ingatlanokra az árverést 509 frt 50 kriban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi január hó 12. napján délelőtt 10 órakor Helpán és 1887. évi január hó 13-án délelőtt 10 órakor Pohorellán a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben; vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Rőczén, 1886. évi szeptember hó 18-ik napján. A nagy-őcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. **Molitorisz**, kir. jbró.

Bérbeadandó.

A várgedei közbirtokosság tulajdonát képező **gyógyfürdő** és az ugynevezett **alsó korcsma** italmérési joggal, külön, — esetleg együttesen folyó évi **december hó 20-ik napjának** délelőtti 10 óráján Várgedén a fürdőben tartandó nyilvános árverésen 1887. év április 24-től számítandó három évi időtartamra bérbe fog adatni; a bérleni szándékozók meghivatnak.

Rimaszombat, 1886. november 23.

Kubinyi Aladár, igazgató.